

*Załącznik
nr 1 do Statutu
Zespołu Szkół Powszechnych im.
Pierwszych Piastów w Damasławku
(od 27 kwietnia 2011r.)*

**Program wychowawczy szkół wchodzących w skład
Zespołu Szkół Powszechnych im. Pierwszych Piastów w Damasławku.**

1. Założenia ogólne.

- a) Program wychowawczy jest zbiorem zadań, metod i form pracy szkoły kształtujących intelekt, ducha, wolę i ciało ucznia.
- b) Uczeń szkoły podstawowej, gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych ma nauczyć się:
 - wzajemnego szacunku, akceptacji i zaufania,
 - zaangażowania w naukę, zabawę i pracę,
 - chęci do działania,
 - radości i humoru,
 - entuzjazmu we własnej aktywności,
 - czym jest nagroda i jak nagradzać.
- c) Naczelnym celem jest wychowanie dziecka świadomego dokonywanych wyborów i gotowego do samowychowania w procesie osiągania właściwego dla niego sukcesu szkolnego.
- d) Zadania szkoły jako środowiska wychowawczego:
 - opieka wychowawców nad biologicznym i psychologicznym rozwojem wychowanków,
 - ochrona wychowawcza nad działaniem wychowanka w życiu społeczności środowiskowej,
 - przygotowanie wychowanka do samodzielnego życia,
 - skoordynowanie oddziaływań wychowawczych domu, szkoły i środowiska rówieśniczego.
 - wykorzystanie szkolnego monitoringu wizyjnego jako środka wychowawczego dla profilaktyki i zapobiegania niepożądanym zachowaniom uczniów.
- e) Zadania nauczyciela wychowującego:

- kreowanie sytuacji w których dziecko aktywnie rozwija wszystkie sfery swojej osobowości,
- kształtowanie umiejętności współistnienia oraz współdziałania w grupie rówieśniczej i społecznej przez wspólną naukę, zabawę i wybór właściwych form spędzania wolnego czasu,
- budowanie obrazu własnej osoby w oparciu o rzetelną samoocenę,
- zaszczepienie postaw pozytywnego i zrównoważonego reagowania w sytuacjach trudnych, oraz właściwego sposobu wyrażania ocen i sądów aprobujących lub negujących różne zachowania swoje i innych osób.

f) Metody pracy:

- gry i zabawy,
- dyskusje na forum grupy,
- scenki rodzajowe,
- twórczość plastyczna, techniczna i artystyczna dzieci,
- gry dramatyczne,
- trening umiejętności,
- projektowanie dokumentów,
- symulacje,
- warsztaty poznawczo-doskonalące,
- wycieczki tematyczne, turystyczne-krajoznawcze,
- wyjazdy śródroczne.

g) Formy pracy:

- praca w zespołach zadaniowych,
- praca w grupach,
- praca indywidualna.

h) Sposoby ewaluacji:

- rozmowy z uczniami: podsumowania imprez, sondaże, ankiety,
- rozmowy z nauczycielami: superwizje, wywiady, analizy dokumentów,
- rozmowy z rodzicami: ankiety, analizy wytworów pracy uczniów,
- obserwacje i analizy dokumentów.

2. Plan działań wychowawczych.

Klasa	Cel wychowania	Kierunki działania	Efekty działań wychowawczych
I SP	<i>Dziecko znajduje swoje miejsce w grupie i działa w niej.</i>	1. <i>Poznajemy się przez zabawę.</i> 2. <i>Tworzymy grupy zadaniowe.</i> 3. <i>Prezentujemy się dla innych</i>	1. <i>Dziecko ma poczucie przynależności do klasy jako jej ważnego ogniwa.</i> 2. <i>Chce i wyraża potrzebę działania w klasie jako grupie rówieśniczej.</i> 3. <i>Współtworzy i respektuje normy grupowe.</i> 4. <i>Doświadcza współzależności i współodpowiedzialności za działanie grupy.</i>
II SP	<i>Dziecko zna normy dobrego wychowania i według nich postępuje.</i>	1. <i>Mianowanie „Mistrza kultury”. Ułożenie „kodeksu mistrza kultury”.</i> 2. <i>Poznajemy regulaminy zachowania w instytucjach publicznych i stosujemy się do nich.</i> 3. <i>Tworzymy i uczestniczymy w kultywowaniu tradycji szkoły, środowiska, regionu i państwa.</i> 4. <i>Znamy i stosujemy formy dobrego zachowania w miejscach publicznych.</i>	1. <i>Szanuje dorosłych, młodszych i rówieśników, okazuje im to w słowach i działaniu.</i> 2. <i>Nawykowo stosuje zwroty grzecznościowe.</i> 3. <i>Zna symbole narodowe, regionalne i wie jak się wobec nich zachować.</i>

III SP	<i>Dziecko umie zachować się w sytuacjach trudnych.</i>	1.<i>Układamy naszą „Konwencję Praw Dziecka”.</i> 2.<i>Tworzymy „Mapę Przyjaciół Dzieci”.</i> 3.<i>Uczymy się egzekwować swoje prawa.</i> 4.<i>Przekonujemy innych do „Konwencji Praw Dziecka”.</i>	1.<i>Zna i rozumie Pojęcia: norma, prawo, obowiązek, tolerancja, godność.</i> 2.<i>Dostrzega różnice między ludźmi i akceptuje je.</i> 3.<i>Rozróżnia dobro i zło w sytuacjach codziennych i odpowiednio reaguje.</i> 4.<i>Zna formy odmawiania innym.</i> 5.<i>Jest świadomy swoich praw.</i> 6.<i>Wie do kogo może zwrócić się o pomoc.</i>
IV SP	<i>Dziecko wie jak komunikować się z rówieśnikami i dorosłymi.</i>	1.<i>Uczymy się słuchać aktywnie.</i> 2.<i>Poznajemy zasady sprzyjające jasności wypowiedzi.</i> 3.<i>Uczymy się mówić co czujemy i rozumieć uczucia innych.</i> 4.<i>Uczymy się wyrażać prośby, sądy i oczekiwania.</i>	1.<i>Zna i stosuje w praktyce zasady aktywnego słuchania.</i> 2.<i>Potrafi jasno i konstruktywnie formułować odpowiedzi.</i> 3.<i>Używa komunikatu JA jako zwrotu przedstawiającego odczucia nadawcy.</i> 4.<i>Potrafi bezpośrednio i otwarcie wyrazić swoje prośby, sądy i oczekiwania.</i>
V SP	<i>Uczeń zna swoje mocne i słabe strony.</i>	1.<i>Obserwujemy swoje zachowania w różnych sytuacjach.</i> 2.<i>Poznajemy siebie z własnego doświadczenia i opinii innych.</i> 3.<i>Dostrzegamy świat własnych potrzeb i zasób swoich możliwości.</i> 4.<i>Potrafimy dokonać autoprezentacji.</i>	1.<i>Obserwuje własne zachowanie w różnych sytuacjach.</i> 2.<i>Ma świadomość swoich zalet i wad.</i> 3.<i>Dostrzega wpływ innych osób na kształtowanie osobowości i drogi życiowej, potrafi to prawidłowo ocenić.</i> 4.<i>Rozumie potrzebę krytycyzmu wobec wzorców proponowanych przez środki masowego przekazu.</i> 5.<i>Potrafi i chce się pozytywnie zaprezentować.</i>

VI SP	<i>Uczeń potrafi planować działanie i przewidzieć jego efekty.</i>	1. <i>Planujemy swój czas pracy.</i> 2. <i>Planujemy swój wypoczynek.</i> 3. <i>Kontroluję i oceniam swoją pracę.</i>	1. <i>Rozumie wagę wyznaczania celów, potrafi je określić i dążyć do ich osiągnięcia.</i> 2. <i>Ma poczucie sprawstwa.</i> 3. <i>Analizuje i modyfikuje swoje działanie w zależności od potrzeb.</i> 4. <i>Potrafi dokonywać samokontroli i samooceny.</i>
I G	<i>Uczeń potrafi:</i> a) <i>zorganizować swoją pracę szkolną i społeczną,</i> b) <i>wyeksponować efekty tej pracy.</i>	1. <i>Kontrolujemy i oceniamy własną pracę.</i> 2. <i>Planujemy formy ekspozycji własnych zainteresowań i dokonań..</i> 3. <i>Organizujemy formę przekazu „szerokiej publiczności” planu działania oraz celów jakie chcemy osiągnąć.</i> 4. <i>Oceniamy pracę w odbiorze własnym i innych.</i>	1. <i>Uczeń potrafi zrozumieć wagę pracy własnej i innych.</i> 2. <i>Potrafi przekazać innym efekty własnej twórczości.</i> 3. <i>Potrafi dokonać oceny przez pryzmat odbioru własnego i innych.</i>
II G	<i>Uczeń potrafi współdziałać ze środowiskiem lokalnym.</i>	1. <i>Organizujemy spotkania z grupą rówieśniczą w środowisku lokalnym.</i> 2. <i>Organizujemy imprezę środowiskową z udziałem lokalnych organizacji i instytucji np.:</i> <i>a)Święto Ziemi,</i> <i>b)Noc Świętojańska,</i> <i>c)zbiórka darów</i> <i>- pomoc charytatywna.</i>	1. <i>Uczeń potrafi zainicjować spotkanie w określonej sprawie.</i> 2. <i>Uczeń potrafi zaplanować przebieg spotkania w oparciu o wspólne działanie.</i> 3. <i>Uczeń potrafi zaplanować wspólną realizację imprezy.</i> 4. <i>Uczeń czuje się odpowiedzialny za zamknięcie imprezy i jej podsumowanie.</i>

III G	<i>Uczeń potrafi współdziałać z dorosłymi.</i>	1.Występujemy z inicjatywą na forum dorosłych; a)samorząd lokalny, b)organizacje dorosłych. 2.Przedstawiamy plan i formy współpracy z dorosłymi. 3.Przeprowadzamy rozmowy negocjacyjne.	1.Uczeń potrafi zgłosić wspólne inicjatywy młodych. 2.Uczeń potrafi w ogólnie przyjętych formach przeprowadzić rozmowę z dorosłymi. 3.Uczeń potrafi być partnerem dorosłych.
I LP i I T	<i>Uczeń potrafi działać w sytuacjach trudnych dla siebie i innych.</i>	1.Uczymy się rozpoznawać sytuacje trudne i stopniować ich trudności. 2.Poznajemy zasady działania w kryzysie. 3.Stres jako czynnik pobudzający działanie.	1.Umiejętność oceny sytuacji. 2.Znajomość zasad działania w podejmowaniu decyzji. 3.Znajomość pojęcia stres; przyczyny i skutki stresu.
II LP i II T	<i>Zasady komunikacji międzyludzkiej.</i>	1.Czy słowo jest jedynym środkiem komunikacji? 2.Poznajemy zasady komunikacji pozawerbalnej. 3.Poznajemy bariery komunikacji.	1.Uczeń potrafi mówić z nadawaniem komunikatu „JA”. 2.Uczeń potrafi sformułować swój kwestionariusz osobowy i przedstawić go osobom trzecim.

III LP i III, IV T	<i>Ja – moje plusy i minusy; praca nad sobą.</i>	1. Poznajemy swoje wady i zalety. 2. Umiemy ocenić siebie. 3. Nabywamy umiejętności określania celów własnych.	1. Uczeń potrafi sformułować własne zalety i wady. 2. Uczeń ćwiczy umiejętność mówienia dobrze o innych. 3. Uczeń potrafi realistycznie ustalić cele bliskie i dalsze.
I ZSZ	<i>Uczeń znajduje swoje miejsce w nowej grupie społecznej.</i>	1. Poznajemy się przez tworzenie własnego portretu na tle grupy. 2. Dobieramy działania do talentów i możliwości własnych. 3. Określamy naszą grupę w szerokiej społeczności.	1. Umiejętność znalezienia swojego miejsca w nowej grupie społecznej. 2. Umiejętność nawiązywania nowych znajomości na zasadach kontraktu społecznego. 3. Znajomość zasad współistnienia społecznego.
II i III ZSZ	<i>Ja – moje plusy i minusy; praca nad sobą.</i>	1. Poznajemy swoje wady i zalety. 2. Umiemy ocenić siebie. 3. Nabywamy umiejętności określania celów własnych.	1. Uczeń potrafi sformułować własne zalety i wady. 2. Uczeń ćwiczy umiejętność mówienia dobrze o innych. 3. Uczeń potrafi realistycznie ustalić cele bliskie i dalsze.

3. Działania doraźne i okolicznościowe

1. Wszystkie działania wychowawcze szkoły mają na celu między innymi integrację młodzieży.
2. W zależności od ich zakresu (adresata) przyjmują formy: klasowe, wieloklasowe, ogólnoszkolne i otwarte.
3. Imprezy i uroczystości w zależności od przyjętej formy realizują cele wychowawcze szkoły.
4. Na poziomie klasy integracja dokonuje się poprzez realizację klasowego programu wychowawczego, który uwzględnia imprezy, uroczystości i wycieczki klasowe.
5. Dla danego rocznika na terenie szkoły organizuje się następujące działania:
 - dla klas pierwszych „otrząsiny” i „ślubowanie”,
 - dla klas drugich „półmetek” nauki szkolnej,
 - dla klas trzecich studniówka.
6. Imprezy i uroczystości o zasięgu wieloklasowym, szkolnym i otwartym:
 - zabawa andrzejkowa,
 - jasełka,
 - spotkania opłatkowe,
 - spotkania z przedstawicielami środowisk twórczych,
 - spektakle teatralne klasy teatralnej,
 - uroczystości z okazji świąt państwowych.
7. Wszystkie podejmowane zadania i działania przebiegają zgodnie ze Statutem szkoły i skorelowane są z procesem dydaktycznym.

4. Zwyczaje i tradycje szkolne

Wyrazem kultywowania i podtrzymywania wypracowanych zwyczajów i tradycji szkoły jest odbywanie się w jej murach wielu szkolnych i środowiskowych wydarzeń. Do najważniejszych z nich należą:

- imprezy integrujące zespoły klasowe, międzyklasowe i całą społeczność szkolną,
- uroczystość rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego,
- uroczystość wręczenia świadectw dojrzałości, świadectw ukończenia szkoły i pożegnania absolwentów,
- działalność szkolnego radiowęzła oraz wydawanie gazetki szkolnej,
- prowadzenie stałych stron internetowych dotyczących szkoły i kształcenia w Zespole,

- prowadzenie zajęć pozalekcyjnych: przedmiotowych, sportowych i kół zainteresowań,
- szkolne turnieje sportowe,
- udział uczniów w olimpiadach i konkursach przedmiotowych,
- organizowanie dnia sportu,
- organizowanie i prowadzenie współpracy ze szkołami zagranicznymi w ramach realizowania europejskich programów edukacyjnych, a także partnerskiej współpracy,
- prowadzenie kroniki szkoły,
- organizacja uroczystości jubileuszowych szkoły,
- wyróżnienia rodziców za pracę na rzecz szkoły,
- organizowanie „Dni Otwartych Drzwi” dla kandydatów do szkoły i ich rodziców,
- organizacja „Dnia Ziemi” i akcji „Sprzątanie Świata”,
- współorganizacja wydarzeń kulturalnych dla szkoły i środowiska lokalnego,
- akcentowanie i wspieranie edukacji kulturalnej, samorządowej, zdrowotnej i opiekuńczej,
- organizowanie wypoczynku letniego.